

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V sredo 18. Rožnicvéta. 1845.

List 25.

K godu

Njih cesarske kraljeve Visokosti Nadvojvoda

JANEZA KERSTNIKA.

**IOAN V NA DVORU DV V GRADCU ZELENI PRILETNO
SLAVE VENEC! č...**

Hrepenenje.

Naj otožnost me obide,
Al veselje vname kri,
Vedno misel tje zaide,
Kjer moj ljubi dom leži.

Kjer bleši se verh Triglava,
Ko ga zora pozlati,
Grintovca kjer sterma glava
Prot nebesam hrepeni;

Kjer v tihosti lep'ga gaja
Me kotičik skrit hladí,
Kjer se tičik lahno maja,
S petjem me razveseli:

Kaj, te vprašam, lipa mlada,
Lepa lipa, krajnska, ti!
Bi li deblo širji rada?
Al koréne terdniši?

Korenine krepko širaj,
Moč iz krila mater' pí,
K' soncu jasnim se oziraj,
De se deblo okrepi.

Mila tič'ca tak zapoje,
Pevke druge obudí,
Drobne pevke, sestre svoje;
Celi gaj zdej oživí:

Korenine, lipa! širaj,
Moč iz krila mater' pí,
K' soncu jasnim se oziraj,
De se deblo krepko stri!

Kam to petje kaže 'z gaja
Jez ne vém, al se mi zdí; —
Vém pa, de le tje zahaja
Misel, kjer moj dom leži.

Iz Dunaja.

D.

Valej, koriftno in potrebno kmetijsko orodje.

Kader brana po njivi gruzhe ali kepe popu-
fha, jih sa-njo valej (valar) vezhidel rasfuje, ali
pa takó v tla potlázhi, de jih brana vdrugizh sa
njim lahkó rasdrobí; savoljo tega se mora na ter-
dih njivah sa pervim brananjem povaljati, sa vale-
jem pa sopet branati, de se njiva dobro sprafhi, in
de je semlja sa drobno fetev pripravljena, kakor
je prav.

V nekterih krajih prevaljavajo njive famo pred
fetvijo, v drugih famo po fetvi; oboje je koriftno.
Pa fhe bolji je, ko se eni fetvi po dvakrat valja,
in povlázhi, kjer je potreba. Pred fetvijo se
semlja s valejem lepo sdrobí in poravná, de vfako

feme, naj bo drobno ali debelo, is roke fejavza
ravnoverfno pade, fe po jamizah fkup ne fteka.

Po fetvi se s valejem feme zhfsto in lepfi sa-
dela; prerahlja ali lahka in pogoftama preorana
semlja fe po valeju bolj sprime, fetva obselení rav-
noverfno in hitreji; morebiti ravno sató, ker fe
feme, kterimu v semlji vífhi tamnota flushi, po
valeju pred svetlobo v semlji bolj sakrije. Po drobno
savlezheni in povaljeni njivi fe bolj zhfsto in nisko
poshanje, kjer shito kofijo, kofa pri tleh odréshe,
flame vezh fe dobí. Ob jesenfkim zhafu fe vezh-
krat prigodí, de presgodni mras mlado osimino
vsdigne, de bi shitne koreninize kmalo poséble; ni
boljiga, takó vsdignjeno shito pred smersaljo ob-
varovati, kakor ga s valejem povaljati pred ko je